

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Instytucje opieki i pomocy społecznej – ogólny model analizy	13
1. Zakres analizy	13
2. Wybór modelu analizy – instytucjonalizm	15
2.1. „Instytucjonalne” rozumienie instytucji	19
2.2. „Instytucjonalne” traktowanie zjawisk życia społecznego	25
2.3. Instytucjonalny kontekst zjawisk społecznych	26
2.4. Interdyscyplinarność instytucjonalizmu	30
Rozdział II. Od instytucji opieki do pomocy społecznej. Kwestia pojęć czy realiów?	31
1. Uwagi wstępne.	31
2. Opieka czy pomoc społeczna – kłopoty terminologii	32
3. „Słownikowe” i „ustawowe” definicje opieki i pomocy społecznej	42
4. Typ idealny opieki i pomocy społecznej	47
Rozdział III. W przededniu niepodległości. Działalność socjalna na terenach zaborów	51
1. Zabór rosyjski	52
2. Zabór pruski	55
3. Zabór austriacki	57
Rozdział IV. Opieka i pomoc społeczna w II Rzeczypospolitej	60
1. Uwagi wstępne	60
2. Gorzki smak niepodległości – opieka i pomoc społeczna jako działalność ratownicza	63
3. Tworzenie zasad ustroju socjalnego państwa	65
4. Obowiązkowość i powszechność świadczeń w świetle ustawy o opiece społecznej	70
5. Realizacja i kontrola opieki i pomocy społecznej	72
6. „Uspołecznienie” i „ulokowanie” opieki i pomocy społecznej	81
7. Represja i profesjonalizacja działań w opiece i pomocy społecznej	88
8. Opieka i pomoc społeczna a system ubezpieczeń społecznych w II Rzeczypospolitej	92
9. Podsumowanie.	99
Rozdział V. Opieka i pomoc społeczna w okresie PRL	104
1. Uwagi wstępne.	104
2. Tworzenie nowego porządku społecznego. Opieka i pomoc społeczna w służbie idei socjalizmu	106
3. „Rehabilitacja” opieki i pomocy społecznej po 1956 r.	115
4. Opieka i pomoc społeczna jako część systemu ochrony zdrowia	120
5. Opieka i pomoc społeczna a rozwój ubezpieczeń społecznych w PRL	126

6. Działalność socjalna zakładów pracy w PRL	131
7. Podsumowanie.	133
Rozdział VI. Powrót do „korzeni”: lokalna opieka i pomoc społeczna w otoczeniu	
rynkowym	138
1. Uwagi wstępne.	138
2. „Świat założeń”: nowa ustawa o pomocy społecznej z 1990 r.	141
3. Decentralizacja funkcji społecznych państwa: powiatowe centra pomocy rodzinie	149
4. „Świat realiów”: opieka i pomoc społeczna w świetle danych statystycznych i badań empirycznych	157
5. Opieka i pomoc społeczna w środowisku lokalnym – nadzieje i rozczarowania	167
6. Podsumowanie.	181
Zakończenie	184
Bibliografia	191
Akty prawne	198
Spawozdania i statystyki.	201
Aneks	202